

Editor:

Hadrian Mateescu

Grafică originală copertă:

Vox 2000 Com S.R.L.

Tehnoredactare:

Mihaela Mănoiu

Corectură:

Cristiana Ciarec / Corectura.ro

Volum îngrijit de:

Lucia Ovezea

© 2024 Editura CUANTIC / Mara Distribution Services SRL
pentru prezenta ediție

Toate drepturile rezervate

www.edituracuantic.ro

+4 0730-52.52.52

e-mail: comenzi@edituracuantic.ro

facebook.com/edituracuantic

instagram.com/edituracuantic

**Descrierea CIP poate fi consultată
pe site-ul Bibliotecii Naționale a României**

ISBN 978-630-6653-17-1

Vol. 4. - ISBN 978-630-6653-28-7

Avertisment: Distribuirea, copierea sau piratarea conținutului acestei cărți sunt pedepsite de lege. Nicio parte nu poate fi reprodusă, copiată sau difuzată în orice mijloace (scris, video, foto etc.) fără acordul scris din partea editorului, exceptând citate scurte în limita a 100 de cuvinte sau recenzii. Toți cei care au scris sau au contribuit la această lucrare au respectat legea, au depus timp, pricepere și energie, astfel încât dumneavoastră să citiți, să împărtășiți cu ceilalți valorile și învățămintele din această carte, într-un mod asumat, legal și responsabil.

We know
books

Povești nemuritoare

volumul 4

CUANTIO

București
2025

ITALO CALVINO

1. Ca sarea-n bucate 5
 2. Copilul din sac 13
 3. Rosina, fata din cuptor 21
- În românește de Al. Țimpău*

BASME POPULARE SÂRBO-CROATE

1. Inelul făcător de minuni 30
 2. Mărul de aur și cele nouă păunițe 4,9
- În românește de M. Sevastos și D. Gămulescu*

BASME POPULARE BIRMANE

1. Fata pescarului 69
 2. Cei patru surzi 83
- În românește de Vl. Colin și R. Maier*

BASME POPULARE INDIENE

1. Oala scufundată 85
 2. Ceasca fermecată 87
 3. Gând-bun și Gând-rău 96
- În românește de Vl. Colin și R. Maier*

BASM POPULAR JAPONEZ

- Kendzo biruitorul 101
- În românește de Vl. Colin și R. Maier*

EDOUARD LABOULAYE

1. Degețel 117
 2. Povestea lui Cucurigu 144
- În românește de V. Huber*

BASME POPULARE GRUZINE

1. Anana 153
 2. Căciula fermecată 157
- În românește de V. Kernbach*

BASME POPULARE CHINEZEȘTI

1. Călugărul și școlarul 169
 2. Înșelătorul pedepsit 171
 3. Răspunsul potrivit 176
 4. Iepurele biruitor 178
- În românește de Vl. Colin și R. Maier*

BASME POPULARE INDONEZIENE

1. Daud și Sapilah 190

2. De ce-i place tigrlui carnea de maimuță 209
În românește de Vl. Colin și R. Maier

DIN LITERATURA POPULARĂ INDIANĂ

1. Un neîndemânatic 215
2. Țăranul și sarea 216
3. Corbii și bufnițele 217

În românește de Constantin T. Bobeș

Ca sarea-n bucate

A FOST ODATA un împărat care avea trei fete: una cu plete negre, alta cu cosițe castanii și cea de-a treia bălaie; prima nu era prea arătoasă, mijlocia, așa și-așa, dar mezina era negrăit de bună și frumoasă. Iar cele două surori mai mari tare o pizmuiau. Și avea împăratul acela trei jilțuri împărătești: unul alb, unul roșiatic și unul negru. Când era mulțumit foarte, se așeza în jilțul cel alb, când nu era nici bucuros, nici mâhnit din cale-afară, în cel roșiatic, iar când furia punea stăpânire pe el, se instala în cel negru.

Într-o bună zi s-a dus să se odihnească în jilțul negru, căci strașnic îl mai necăjiseră cele două fete mai mari. Și numai ce-au început ele să-l lingusească. Cea mai mare îi zise:

– Preabunul meu părinte, dormit-ai bine? Cumva ești supărat pe mine, că te văd stând în jilțul negru?

– Da, chiar pe tine!

– Și de ce, tată?

– Pentru că nu mă iubești nici cât negru sub unghie.

LEPIS | we know books

Vui de mine! Eu, dragă tată, te iubesc tare mult!

– Cât de mult?

– Așa cum mi-e dragă pâinea.

Împăratul a furnizat oleacă, dar n-a mai zis nimic, că tare îi mai era pe plac răspunsul fie-sii. Și iată că sosește și mijlocia:

– Preabunul meu părinte, ai dormit bine? De ce te-ai așezat în jilțul negru? Nu cumva ți-am cășunat eu vreun necaz?

– Ba chiar așa.

– Și cu ce greșit-am, tată dragă?

– Greșit-ai că nu mă iubești nici cât negru sub unghie.

– Oh, tăticuțule, eu te iubesc atât de mult...

– Cât de mult?

– Cât vinul mi-ești de drag.

Împăratul a mormăit el ceva pe sub nas, dar se vedea bine că răspunsul îi mersese la inimă. Și iat-o sosind pe cea mai mică dintre fete, cu chipul tot numai zâmbet luminos.

– O, preabunul meu părinte, ai dormit bine? Dar, vai, te odihnești în jilțul cel negru? De ce? Eu mi-s pri-cina, oare?

– Chiar așa, căci nici măcar tu nu mă iubești.

– O, tată dragă, ba să crezi că te iubesc nespus demult.

– Cât de mult?

– Ca sarea-n bucate!

Auzind una ca asta, împăratul fu cuprins de turbare:

– Ca sarea-n bucate, hai, ca sarea-n bucate?! Ah, netrebnic! Piei din ochii mei, că nu vreau să te mai văd!

Și porunci slujitorilor s-o ducă în pădure și-acolo să-i facă seama.

Mumă-sa, împărăteasa, care o îndrăgea negrăit pe copilă, îndată ce auzi porunca bărbatului ei, a prins să-și frământa mintea spre a găsi un mijloc s-o scape de la moarte. În palat se afla un ditai sfeșnic de argint, astfel că Zizola – așa o chema pe mezină – încăpea de minune înăuntru, și împărăteasa a ascuns-o acolo.

– Mergi de vinde ăst sfeșnic – a zis către slujitorul său credincios – și când te-or întreba cât prețuiește, ia bine seama: de-i om sărman, cere-i mulți gologani, dar de-i vreun om de neam, cere o nimica toată și dă-i-l.

Apoi și-a îmbrățișat copilă, a sfătuit-o în fel și chip și a pus înlăuntrul sfeșnicului smochine uscate, dulciuri și pesmeciori.

Slujitorul s-a dus cu sfeșnicul la târg, și-acolo, de-l întreba careva cât costă, iar lui nu-i era pe plac omul,

numai ce s-arunca la un preț neînchipuit de mare. În sfârșit, iată că s-a abătut prin acel loc feciorul împăratului din Torralta, a cercetat sfeșnicul pe toate părțile, apoi a întrebat de preț. Slujitorul a cerut nimica toată, iar prințul a dus sfeșnicul la palat.

Aici l-au așezat în sala de ospete, și toți câți au venit să stea la masă nu mai conteneau să se minuneze, într-atâta de fâlos era. Seara, prințul avea obiceiul să plece de-acas' și să mai flecărească cu prietenii; și cum nu voia să fie așteptat, slujitorii îi pregăteau cina și apoi se duceau la culcare. Când Zizola n-a mai auzit niciun zgomot în încăpere, a ieșit binișor din sfeșnic, a mâncat toate bucatele și pe urmă s-a întors la locul ei. Și iată că sosește prințul, dar... ia mâncarea de unde nu-i! Sună el din toți clopoștii și numa' ce se pornește să-și dojenească slugile. Aceștia, bieții, prind să se jure că bucatele pentru cină au fost pregătite și lăsate acolo pe masă, dar, pesemne, le-a înfulecat câinele sau mâța.

– De s-o mai întâmpla vreodat', să știți că v-alung pe toți! a zis prințul și a poruncit să i se aducă alte bucate, iar după ce-a mâncat, s-a dus la culcare.

În seara următoare, cu toate ușile ferecate, s-a întâmplat așijderea. Și unde mi s-a pornit prințul să strige, că mai-mai să dărâme zidurile; dar mai apoi a grăit:

– Ia să vedem noi ce-o să se-ntâmpale mâine seară!

Și-n seara aceea, ce credeți c-a făcut? S-a pitit frumușel sub masă, iar masa era acoperită cu un covor ce atârna până la pământ. Iar slujitorii vin, așază farfuriile cu bucate, dau afară câinele și mâța, apoi încuie ușa cu cheia. Abia au plecat ei, și numai ce se deschide sfeșnicul, iar dinlăuntru lui iese prea frumoasa Zizola. Se-apropie ea de masă și începe să înfulece cu lăcomie. Prințul hop! sare din ascunzătoarea lui și o înhață de braț: fata dă să scape, dar vezi că el o ținea cu nădejde. Atunci Zizola se-aruncă în genunchi și-i depănă de-a fir-a-păr tot necazul ei. Dar, pasămite, prințului îi cade dragă fata. O liniștește el și prinde a-i grăi:

– Nu-ți face sânge rău: din clipa asta, îți zic, tu îmi vei fi aleasa! Acum întoarce-te înapoi în sfeșnic.

Prințul însă n-a închis ochii toată noaptea, într-atâta o îndrăgise pe copilă, iar a doua zi dimineată a poruncit să i se strămute sfeșnicul în odaie, căci strașnic de frumos cum era, voia să-l aibă mai aproape noaptea. Apoi a dat poruncă să i se aducă bucate ca pentru doi oameni, că lui tare-i mai era foame. Și uite-așa i-au adus și cafeaua, și prânzul, că puteau să se sature doi cu bunătațile acelea. Îndată ce slujitorii soseau cu talgerele și le puneau pe masă, prințul încuie ușa. Zizola

numai ce s-arunca la un preț neînchipuit de mare. În sfârșit, iată că s-a abătut prin acel loc feciorul împăratului din Torralta, a cercetat sfeșnicul pe toate părțile, apoi a întrebat de preț. Slujitorul a cerut nimica toată, iar prințul a dus sfeșnicul la palat.

Aici l-au așezat în sala de ospete, și toți câți au venit să stea la masă nu mai conteneau să se minuneze, într-atâta de fălos era. Seara, prințul avea obiceiul să plece de-acas' și să mai flecărească cu prietenii; și cum nu voia să fie așteptat, slujitorii îi pregăteau cina și apoi se duceau la culcare. Când Zizola n-a mai auzit niciun zgomot în încăpere, a ieșit binișor din sfeșnic, a mâncat toate bucatele și pe urmă s-a întors la locul ei. Și iată că sosește prințul, dar... ia mâncarea de unde nu-i! Sună el din toți clopoțeii și numa' ce se pornește să-și dojenească slugile. Aceștia, bieții, prind să se jure că bucatele pentru cină au fost pregătite și lăsate acolo pe masă, dar, pesemne, le-a înfulecat câinele sau mâța.

– De s-o mai întâmpla vreodat', să știți că v-alung pe toți! a zis prințul și a poruncit să i se aducă alte bucate, iar după ce-a mâncat, s-a dus la culcare.

În seara următoare, cu toate ușile ferecate, s-a întâmplat așijderea. Și unde mi s-a pornit prințul să strige, că mai-mai să dărâme zidurile; dar mai apoi a grăit:

– Ia să vedem noi ce-o să se-ntâmpale mâine seară!

Și-n seara aceea, ce credeți c-a făcut? S-a pitit frumușel sub masă, iar masa era acoperită cu un covor ce atârna până la pământ. Iar slujitorii vin, așază farfuriile cu bucate, dau afară câinele și mâța, apoi încuie ușa cu cheia. Abia au plecat ei, și numai ce se deschide sfeșnicul, iar dinlăuntru lui iese prea frumoasa Zizola. Se-apropie ea de masă și începe să înfulece cu lăcomie. Prințul hop! sare din ascunzătoarea lui și o înhață de braț: fata dă să scape, dar vezi că el o ținea cu nădejde. Atunci Zizola se-aruncă în genunchi și-i depănă de-a fir-a-păr tot necazul ei. Dar, pasămite, prințului îi cade dragă fata. O liniștește el și prinde a-i grăi:

– Nu-ți face sânge rău: din clipa asta, îți zic, tu îmi vei fi aleasa! Acum întoarce-te înapoi în sfeșnic.

Prințul însă n-a închis ochii toată noaptea, într-atâta o îndrăgise pe copilă, iar a doua zi dimineață a poruncit să i se strămute sfeșnicul în odaie, căci strașnic de frumos cum era, voia să-l aibă mai aproape noaptea. Apoi a dat poruncă să i se aducă bucate ca pentru doi oameni, că lui tare-i mai era foame. Și uite-așa i-au adus și cafeaua, și prânzul, că puteau să se sature doi cu bunătățile acelea. Îndată ce slujitorii soseau cu talgerele și le puneau pe masă, prințul încuia ușa. Zizola